מי שהחשיך פרק עשרים וארבע שבת קנה.

מסורת הש"ס

ב) [מגיגה מז:]. ג) [נקמן קט:]. ג) [רש"ל מתיו]. ד) [רש"ל]. ה) [לעיל מ:]. ו) [יעוי' תוספות מגיגה ח. ד"ה רב אמי דלא דלא מקבה אלא דרב אשי אמרה אמי ומתני מיהו].

הגהות הב"ח

(א) בשבעה אם אם כסיפין אבל לא אם הזרדין אין: (ב) גמ' כיפין מלמה זרדין דאמרי וכו' אבל לא אם הזרדין לא ליספסם וכו' לאמרת בשולבא עדיפין לשוויי אוכלא לא מעיין וכו' הן הן זרדין פקיעין מרי זרדין מלמה וכו' אבל לא אם הזרדין לספסם: (ג) שם היינו דקא אמר ר' יהודה חרובין לדקה נמי שוויי אוכלא: (ד) שם ר' יהודה מתיר בפ"ל ואות ד' נמחק: (ה) שם אלי דקה נפה ואמאי קרי: (ו) תוס' ד"ה ר' יהודה וכו' ינרך לפרש דפליגי נמי בהא:

גליון הש"ס

גמ' ואלבתא צדדים אסורי. עיין עירובין דף לג ע"ב: תוס' ד"ה למטה מ' וכו' א"נ ביבי ובו'. ותמה ר"ת אפי' לא נעץ יחד נמי דשיטם בחילן הי רק שנות ל"ג כ"ש. אמ"כ לאיתי שמתה כן בתשובת מעיל לדקה שיטן נ' אלבעיל ר"ל דע"מ כפ"ש שהל לחיות ביר"מ והנית עירוב בעבר ר"ש בכלבלה ש שיהיה עירוב לי"ש ובפת. ולפי כ' קדושות הן לרך שיהיה עירובו קיים ביה"מ דקדוש שבת יבוה אם לא נעץ יחד דמלי מהני עירובי לשבת בפ"ש אינו יכול לעשות עירובו דהא בתמנ"ס אסור לי הי יום ובוה ר"ש לי לילה ובוה שבת אסור בשיפים בתחיבר אבל נעץ יחד דמלי עלמא אסור לבתר דמשם שבת לא נזרע בפ"ש דלמא עדיין יום ולילה אסור בלילה:

הגהות הגר"א

[א] כמ' לספסם אלא לחתיר. נ"ב נירסת הר"ש ולא לחתיר ובכון מלר:

רבינו חננאל

כגון שהיה צד המשאוי האחד כבד והשני קל ורצינו להשוות המשאוי שלא יהיה שומטרון, ומוסיף על הצד הקל דבר להשוות המשקל שלא יהיה אחד כהן מכריע. הגליה אמרה משנתנו מתיר החבלים והשקין נופלים שהקשור למעלה הוא ואין צריך להגביה שק ולא להוריד אלא כשמתיר החבל נופלין אבר גואלקלי. נמצאו גואלקי על צידי בהמה, ואבר זה על גואלקי נמצא אבר זה צדי צדדין. אי נמי כגואלי. דגואלקי עצמן אינן קשורין בחבלים אלא כמגנג שהיה לאורחים המהלכים בדרכים שעשיין בראש השקין כמין קרסים ולולאות מן החבלים ומכניס הקרסים בלולאות. אי נמי לולאות בלבד ומכנים בהן עץ ומתברן וכשיוצה לצדקן מושך העץ ההוא והן נופלים ונקרא העץ ההוא לכתא ואינו מגיע לצדדין, ואותו האבר נמי שמוסיפין על המשאוי הוא צדדי צדדין דהוא מותר אבל הצדדין אסורין. דעוד אקשי ליה אביי לרבה הא בי בידי אדם ואחת באילן כר. ופריק רבה דתם דכפייה לאילן וסיכך על גביו שנמצא משתמש באילן עצמו. תוב אקשינן עליה מסיפיה דקתני ג' בידי אדם ואחת באילן כשרה ועולין לה ביו"ט, ואי כפייה לאילן וסיכך ע"ג אמאי עולין לה ביו"ט. ופריק ליה התם (ופרסיכאנא) דנגרוא ופרסיכנא). פי' (גיהא) [נוגא] ופרסיכנא, תרתם מאבקא. ועלה דייקינן זה הכלל כל שינטל האילן ויכולה לעמוד עולין לה ביו"ט. לימא מתנאי אין עולין לה ביו"ט כו', סברי לה כגון דתק באילן ונתן הנסרין שהן הסכך באותה החקיקה והן הצדדין. זה אוסר להשתמש בצדדין וזה מתיר. אכר אביי כולי עלמא צדדין אסורין והכא בצדדי צדדין פליגי, פי' כגון דתק באילן ונתן באותה החקיקה עץ חזק כמין קורה ושם ראשי הנסרים שהן הסכך על אותו העץ הנתון כמין קורה, שנמצא העץ ההוא צדדי האילן והנסרים הנתונין על גביו צדדי צדדין. רבא אכר צדדין וצדדי צדדין דינם אחד. האוסר בצדדין גם בצדדי צדדין והמתיר צדדי צדדין גם בצדדין מתיר. ובא רב משרשיא לאותבי (לרבה) [ולרבא] דאמר המתיר בצדדי צדדין מתיר גם בצדדין. הא דתניא נעץ

יחד. נגר: ותלה בה כלבלה. ונתן בה עירובו והוא נתכוין לשבות למטה תחת האילן: **למעה מי' טפחים.** אם הכלבלה כתוך י' לארך עירובו עירוב דהוא ועירובו בהה"ל לעמעה מי' ומקום כלבלה רחבה מרבעה הוא לה כלבלה רשות היחיד והוא נתכוין לשבות ברשות הרבים ואינו יכול ליטלו שם ולהלכו וכיון דאינה מעורה הרלוויה לו אינו קונה שביתה על ידה: **טעמא דנעץ יחד.** דכי שקיל לעירובו משמתם בגדי צדדין אבל לא נעץ יחד אלא קשרה בגדי אילן לא: **הכא בכלבלה דמוקם.** שפיה לר וקלרה היא ומכנים ידו לתוכה בדומק הלכך אי ממש הוה קטר לה בגדי אילן כי שקיל ליה לעירוביה מגיד ליה לאילן הלכך כי אינא יחד הוא דשרי ואי לא לא: **האי דרגא דמדלא.** סולם שעולין בו לסוכת טוליס שעשין ע"ג קולפיין גבוהין והיא סמוכה לאילן: **לא ליגחיה.** לאם הסולם אדיקלא לא יסמוך לאם הסולם לגד דקל דכי סליק משממם בגדדין: **אלא ליגחיה אגוואזי לבר מדיקלא.** יתקע יתד בגדי האילן ויסמוך הסולם עליו דהוה ליה יתד לדדים וסולם לדי לדדין: **וכי סליק לא ליגח כרעיה על היתד אלא אקניא.** על שלינות הסולם לו קניס היולאים מהקולפיין: **מתני' פקיעי עמיר.** קשין של שבלים [שאומס] שאוגדים מתירין אותם שיהו נותין לבהמה לאוכלה: **מפספסין.** שכן דרך שמפזרים לבהמה העשבים ויפין לה לאוכלן שכאהן דמוקין מתמממין ואינה מריחה ריחה כל כך וקלה בהן: **אם הכיפין.** מפרש בגמרא וכן זירין: **אין מרסקין.** אין מחתכין: **שחם.** עשב של תבואה והוא אספסת ומשום דעיסמא דלא צריך הוא: **רבי יהודה מתיר בחרובין לדקה.** שעיינה דקות וקשין לה: **גמ' הן הן פקיעין הן הן כיפין.** כולן קשין של שבלים הן מיהו פקיעין תרי שאינן קשורין אלא בשני לאגדים: **כיפין אלא.** קשורין ג' [אגודים]: **זירין דארזא.** ענפים למין של ארז שמזדרין לאוסם ובעודם למין לאויין לבהמה ורוב בני אדם מניחין אותם לעצים: **וה"ק מתירין פקיעי עמיר ומספספין.** דכיון דמעיקרא אוכלא ניינו מותר לטרוח בהן להכשירם למתקן לה. ואת הכיפין אף הן מתירין ומספספין ואע"ג דנפיש טרחייהו. אבל לא הזירין לא לספסם ולא להתיר דכיון דמעיקרא אסמייהו לאו אוכלא והשתא הוא דמשוי להו אוכלא ה"ל אוכלי אוכלא בשבת: **מיטרח באוכלא.** בדבר שמתילתו אוכל קודם תיקון זה טרחינן ומכשרינן לייפותן לה: **הן הן פקיעין הן הן זירין.** שניהן נקשיס של שבלים ומה שהתיר בזה המיר בזה ודקתני אבל לא הזירין אספסום קאי: **וה"ק מתירין פקיעי עמיר.** דכל זמן שהוא קשור לאו אוכלא הוא ומתירו לשוויי אוכלא ומשום לער בהמה שרי אבל אספסום לא דסגי ליה בהתרה ואיתעביד אוכלא ואספסוסה לתענוג בעלמא הוא ומעורה באוכל בדבר שהוא כבר אוכל בלא תיקון זה לא טרחינן. ומספספין את הכיפין דאחת דבלאו אספסום לא הוי אוכלא. אבל לא את הזירין לספסם אלא להתיר אלשה אוגדין בפקיעין דהתם אוגדינן שוויי אוכלא הוא: **אין מרסקין.** סיפא דמתניתין היא וחד טעמא: **דרכיכי.** כגון מרוכין לחין דלאוויי למאכל בהמה בלא ריסוק וריסוק דידהו לתענוג בעלמא: **דאקושי.** קשין כגון שיבשו: **בעלי זוטרי.** עייריס קטנים שאף האשתא קשה להם ולריכה ריסוק לשוויי אוכלא: **לדקה אין.** דהוה ליה שוויי אוכלא: **לנפה לא.** דהוה ליה מטרח באוכלא: **אי אמרת בשלמא.** שמע רבי יהודה לת"ק דאמר מיטרח באוכלין אסור ואין מרסקין ברכיכי קאמר אבל שוויי אוכלא שרי היינו דקאמר ליה רבי יהודה מרוכין לדקה לית לן למיסר דשוויי אוכלא הוא ואע"ג דרכיכי אלא אי אמרת קסבר ת"ק מיטרח באוכלא שרי שוויי אוכלא אסור ואין מרסקין דקאמר בדאקושי קאמר דשוויי אוכלא הוי: **רבי יהודה מתיר בחרובין לדקה.** בתמיה הא כל שכן דלגבה למיטרח באוכלא הוא ושרי הכי ה"ל למימר ור' יהודה מתיר בחרובין לנפה דהוה ליה מיטרח באוכלא. והא ליכא למימר דר' יהודה מפיך דשוויי אוכלא שרי מיטרח באוכלא אסיר דהא ת"ק בדאקושי קאמר וגבי נפה נמי שוויי אוכלא הוא וה"ל למימר ורבי יהודה מתיר סתמא בין דקה בין נפה ועוד הוה ליה למישרי נמי זירין לחתיר ולספסם דשוויי אוכלא נמי הוא: **דדייקא.** כוספסם יפה ומדקת אוכלין בפיה: **והא מדקתני ריפא בין דקה בין נפה שמע מינה דקה ממש.** ורבי יהודה אמ"ק קאי: אמ

עין משפט נר מצוה

ב א מי' פכ"ח מהל' שבת הלכה ט ומגן לאחין סה טיש"ע ת"ח סימן שה סעיף יח: **בא** ב ג מי' פכ"ח מהל' שבת הל' יח טיש"ע ת"ח סי' שכב סע"ף ד: **בב** ד מי' שם טיש"ע שם סעיף ח:

רבינו חננאל (המשך)

יתר באילן ותלה בו כלבלה למטה מעשרה עירובו עירובו למעלה מי' טפחים אין עירובו עירוב, ודייקינן מינה טעמא דנעץ יתד באילן ותלה בו כלכלה, פי' דהוה לה יתד צידי האילן והכלכלה צידי צדדין ולפיכך למטה מעשרה טפחים עירובו עירוב. אבל אם לא נעץ יתד ותלה בו אלא תלה באמרתי האילן אפילו למטה מעשרה אין עירובו עירוב דהוה ליה צדדין. הרי נתברר כי זה החנא אוסר בצדדין ומתיר בצדדי צדדין. ופריק רב אסי בכלבלה דחוקה וכו', דדברי רב פפא משתרין הן. ומסקינן בה והילכתא צדדין אסורין צדדי צדדין מותרין. **דרגא דאמדלא.** סולם השעיר לעלות בו בעיקל והוא שכתוב, כמלונה במקשה, והוא מלונה לשומרי פירות. דדקדק רב אשי מזו הלכה שאסור להניח סולם על הדקל לעלות בו שנמצא משתמש בצדדי האילן ואמר, ופירש שאם יתקוב באילן ויניח באותה חקיקה נואלי שהן עצים דינין באותן העצים הסולם, נמצא הסולם נתון בעצים כמין הכלכלה ביתר ושרי. ונם אסור להניח רגלי העולה באותה סולם בעצים הנעוצין באילן מפני שהן צדדין והצדדין אסורין, וכי אינו מותר לו להשתמש ולעלות אלא בקנים שהן מעלות הסולם והן שליבותיו שהן ודאי צדדי צדדין. מתירין פקיעי עמיר כו'. פי' פקיעי, אגודות כתהנן פקעת נמי. בא רב הונא לפרש משנתנו ואמר הפקיעין והכיפין שניהם אגודות קשורות הן, אלא [שן]הפקיעין שתי אגודות בפקיע, והכפין שלש אגודות בכף. זירין דארזי, כשמתנדלין ומתקשין נקראין [זירי] דארזי. והן אחד אחד ואינן נאגדין באגודה, ואם אגדן [נ"א: אגודין] בחוקתן עומדין. ותרצה רב הונא למתניתין הכי, מתירין פקיעי עמיר לפני בהמה ומפספסין, פי' מפספסין מפרכין בעין [נ"א: כגון] פיתות לרכבן (ליח) [ולהיות] נוח לאכילה. ומצינו בתלמוד א"י שאמרו בענין תיקון שתילה מפספסין, ופי' מתרכין, כדכתיב ושער ראשיהן לא התחיל. ונראין [נ"א: ומראין] הדברים שהחריכה מרכסת כעין הפתיתה דהוא מעין בסיסה, כדאמרינן בדיות האוכלין שכפסן לגרון. וכשם שמתירין ומפספסין הפקיעין, הוא הדין לכפין. אבל הזירין לא ליפסם ולא יתיר אם נקשרו. **וכא** רב חסדא ופריש טעמא דרב הונא [(ואמר) [דאמר] בהעמידו למשנתנו שמתירין ומפספסין הפקיעין והכפין שהן מקודם אוכל ויכולין להיאכל כמות שהן, וכל התורה והפספוס לא להוסיף להם אלא הכשר לאכילה בלבד. דייקינן מדברי הללו דקסבר מותר לטיטרח באוכל ולהוסיף לו הכשר, אבל אם אין יכול להיאכל כגון הזירין שהן דארזי אלא אחרי התר ופספוס אסור, ודחו לשוויי אוכלי לא משוינן. ורב יהודה חלק על רב הונא לדברי הראקמינהו לדברי רב יהודה שוויה אוכלא לא משוינן, ואמר רבה מדתרצה לאבאי דמתניתין שהפקיעין [והזירין שניהן אגודות (מספסס למה הן)], מיהו הפקיעין שתים באגודה (והעמידן) [והזירין] ג', מותר להתיר הפקיעין שקשרן אמרן]. ואם לא יתירם אינן נאכלין בטוב, ושלש אין קשרן אמרן ונאכלין וכיון שיכולים להיאכל קסבר אטריתי באוכלא לא טרחינן. ואם יש לומר מעין לנו ראייה שיש הפרש בין ב' לג' שאילו קישרם אמרן יתר באילו, מצאנו לדבריהן שאומרים נימה אחת קשורה חוצצת, ג' אין חוצצת, ב' אינו יודע. פי' ג' אינן חוצצת ומרפוף הוא והמים באים בתוכו לסיכך אינן חוצצין, אבל הכפים שהן זירי הזן קשין כמו שאמרנו למעלה, מספסס כדי לשוותם אוכל וכ"ש שמתירין. **ובאנו** להקשות לרב הונא מסיפא דהא מתניתין דקתני אין מרסקין לא את השחת ולא את החרובין, ופריק רב הונא לא, שהחרובין רכין הן כמות שהן שהן רכין ויכולין להיאכל אין מרסקין אותן אלמא לא מטרחינן

למטה מי' **טפחים** עירובו עירובו. קשה אמאי עירובו עירוב והא כרמלית הוא כיון שרחבה ארבעה ואסור לטלטל לרה"ר וי"ל אין כרמלית בכלים כדפירש בקונטרס בפ"ק דמכילתין (דף ח.) גבי היתה קופתו מונחת בו * אי נמי כרבי דאמר (כל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו כיון דאמשמות: **אמר רב אפא הכא בכלבלה דחוקה עסקינן.** מדמשני רב פפא הכי משמע דסבירא ליה לדדין מותרין ורב אשי משמע בסמוך דסבר דאסורין מדאמר רב אשי בסמוך דאמת דאמרת לדדין אסורין וקשה לי הא איפכא שמעינן להו במסכת חגיגה בפ"ב (דף יז. ושם) דאמר רב פפא שמע מינה לדדין אסורין דאי סלקא דעתך לדדין מותרים נסמוך מרישא לדדין ניטו רב אשי אמר אפילו תימא לדדין מותרין כל דלהדי גבה כגבה דמי[ו]: **והלכתא צדדין אסורין צדי צדדין מותרין.**

ותימה לרבי אמאי לא תשיב הכי בהדי יע"ל קג"ס דהלכה כאביי (בנבא מציעא דף כב:) דאמר רבא מאן דאסר בלדדין אסר נמי בצדי לדדין ואביי אמר בלדדין כולי עלמא לא פליגי:

[דאסור] ובצדי לדדין פליגי:

רב יהודה אמר הן הן פקיעין כו' **וה"ק מתירים פקיעי עמיר** כו'. פירש בקונטרס דהתרת פקיעים הוא שוויי אוכלא ולריך לפרש [ו] נמי בהא דרב יהודה תשיב התרת פקיעין שוויי אוכלא ורב הונא לא תשיב לה שוויי אוכלא מדאמרי לה ואין נראה לרבינו תם לאפלוגיהו בהכי אלא לתרוייהו לא הוי התרת פקיעי עמיר לא שוויי אוכלא ולא מיטרחא באוכלא דלא שייך טורח בהתרה ולהכי שריא לתרוייהו. מ"ר: מן

להתיר אמר רבא מאי טעמא דרב יהודה קסבר [ז]שוויי אוכלא מישוינן מטרח באוכלא לא טרחינן תנן [ח]אין מרסקין את השחת ואת החרובין לפני בהמה בין דקה ובין נפה מאי לאו חרובין דומיא דשחת מה שחת דרכיכי אף חרובין דרכיכי אלמא לא טרחינן באוכלא ותיובתיה דרב הונא אמר לך רב הונא לא שחת דומיא דחרובין מה חרובין דאקושי אף שחת דאקושי היכי משכחת לה בעילי זוטרי ת"ש רבי יהודה מתיר בחרובין לדקה לדקה אין לנפה לא אי אמרת בשלמא ת"ק סבר מיטרח באוכלא לא טרחינן שווי משוינן היינו דקא אמר ר' יהודה [ט] החרובין לדקה נמי שווי אוכלא הוא אלא אי אמרת ת"ק סבר שווי אוכלא לא משוינן מיטרח באוכלא מטרחינן רבי יהודה [י] דמתיר בחרובין לדקה כל שכן לנפה מי סברת דקה דקה ממש מאי דקה נפה [כ] ומאי קרי לה דקה דדייקא באוכלא הא מדקתני רישא בין דקה ובין נפה מכלל דרבי יהודה דקה דקה ממש קאמר קשיא תא שמע [כ]מחתכין את

והשתא הוא דמשוי להו אוכלא ה"ל אולודי אוכלא בשבת: **מיטרח באוכלא.** בדבר שמתילתו אוכל קודם תיקון זה טרחינן ומכשרינן לייפותן לה: **הן הן פקיעין הן הן זירין.** שניהן נקשיס של שבלים ומה שהתיר בזה המיר בזה ודקתני אבל לא הזירין אספסום קאי: **וה"ק מתירין פקיעי עמיר.** דכל זמן שהוא קשור לאו אוכלא הוא ומתירו לשוויי אוכלא ומשום לער בהמה שרי אבל אספסום לא דסגי ליה בהתרה ואיתעביד אוכלא ואספסוסה לתענוג בעלמא הוא ומעורה באוכל בדבר שהוא כבר אוכל בלא תיקון זה לא טרחינן. ומספספין את הכיפין דאחת דבלאו אספסום לא הוי אוכלא. אבל לא את הזירין לספסם אלא להתיר אלשה אוגדין בפקיעין דהתם אוגדינן שוויי אוכלא הוא: **אין מרסקין.** סיפא דמתניתין היא וחד טעמא: **דרכיכי.** כגון מרוכין לחין דלאוויי למאכל בהמה בלא ריסוק וריסוק דידהו לתענוג בעלמא: **דאקושי.** קשין כגון שיבשו: **בעלי זוטרי.** עייריס קטנים שאף האשתא קשה להם ולריכה ריסוק לשוויי אוכלא: **לדקה אין.** דהוה ליה שוויי אוכלא: **לנפה לא.** דהוה ליה מטרח באוכלא: **אי אמרת בשלמא.** שמע רבי יהודה לת"ק דאמר מיטרח באוכלין אסור ואין מרסקין ברכיכי קאמר אבל שוויי אוכלא שרי היינו דקאמר ליה רבי יהודה מרוכין לדקה לית לן למיסר דשוויי אוכלא הוא ואע"ג דרכיכי אלא אי אמרת קסבר ת"ק מיטרח באוכלא שרי שוויי אוכלא אסור ואין מרסקין דקאמר בדאקושי קאמר דשוויי אוכלא הוי: **רבי יהודה מתיר בחרובין לדקה.** בתמיה הא כל שכן דלגבה למיטרח באוכלא הוא ושרי הכי ה"ל למימר ור' יהודה מתיר בחרובין לנפה דהוה ליה מיטרח באוכלא. והא ליכא למימר דר' יהודה מפיך דשוויי אוכלא שרי מיטרח באוכלא אסיר דהא ת"ק בדאקושי קאמר וגבי נפה נמי שוויי אוכלא הוא וה"ל למימר ורבי יהודה מתיר סתמא בין דקה בין נפה ועוד הוה ליה למישרי נמי זירין לחתיר ולספסם דשוויי אוכלא נמי הוא: **דדייקא.** כוספסם יפה ומדקת אוכלין בפיה: **והא מדקתני ריפא בין דקה בין נפה שמע מינה דקה ממש.** ורבי יהודה אמ"ק קאי:

מסורת הש"ס

(א) [מגיגה מז:]. (ב) [נקמן קט:]. (ג) [רש"ל מתיו]. (ד) [רש"ל]. (ה) [לעיל מ:]. (ו) [יעוי' תוספות מגיגה ח. ד"ה רב אמי דלא דלא מקבה אלא דרב אשי אמרה אמי ומתני מיהו].

הגהות הב"ח

(א) בשבעה אם אם כסיפין אבל לא אם הזרדין אין: (ב) גמ' כיפין מלמה זרדין דאמרי וכו' אבל לא אם הזרדין לא ליספסם וכו' לאמרת בשולבא עדיפין לשוויי אוכלא לא מעיין וכו' הן הן זרדין פקיעין מרי זרדין מלמה וכו' אבל לא אם הזרדין לספסם: (ג) שם היינו דקא אמר ר' יהודה חרובין לדקה נמי שוויי אוכלא: (ד) שם ר' יהודה מתיר בפ"ל ואות ד' נמחק: (ה) שם אלי דקה נפה ואמאי קרי: (ו) תוס' ד"ה ר' יהודה וכו' ינרך לפרש דפליגי נמי בהא:

גליון הש"ס

גמ' ואלבתא צדדים אסורי. עיין עירובין דף לג ע"ב: תוס' ד"ה למטה מ' וכו' א"נ ביבי ובו'. ותמה ר"ת אפי' לא נעץ יחד נמי דשיטם בחילן הי רק שנות ל"ג כ"ש. אמ"כ לאיתי שמתה כן בתשובת מעיל לדקה שיטן נ' אלבעיל ר"ל דע"מ כפ"ש שהל לחיות ביר"מ והנית עירוב בעבר ר"ש בכלבלה ש שיהיה עירוב לי"ש ובפת. ולפי כ' קדושות הן לרך שיהיה עירובו קיים ביה"מ דקדוש שבת יבוה אם לא נעץ יחד דמלי מהני עירובי לשבת בפ"ש אינו יכול לעשות עירובו דהא בתמנ"ס אסור לי הי יום ובוה ר"ש לי לילה ובוה שבת אסור בשיפים בתחיבר אבל נעץ יחד דמלי עלמא אסור לבתר דמשם שבת נזרע בפ"ש דלמא עדיין יום ולילה אסור בלילה:

הגהות הגר"א

[א] כמ' לספסם אלא לחתיר. נ"ב נירסת הר"ש ולא לחתיר ובכון מלר:

רבינו חננאל

כגון שהיה צד המשאוי האחד כבד והשני קל ורצינו להשוות המשאוי שלא יהיה שומטרון, ומוסיף על הצד הקל דבר להשוות המשקל שלא יהיה אחד כהן מכריע. הגליה אמרה משנתנו מתיר החבלים והשקין נופלים שהקשור למעלה הוא ואין צריך להגביה שק ולא להוריד אלא כשמתיר החבל נופלין אבר גואלקלי. נמצאו גואלקי על צידי בהמה, ואבר זה על גואלקי נמצא אבר זה צדי צדדין. אי נמי כגואלי. דגואלקי עצמן אינן קשורין בחבלים אלא כמגנג שהיה לאורחים המהלכים בדרכים שעשיין בראש השקין כמין קרסים ולולאות מן החבלים ומכניס הקרסים בלולאות. אי נמי לולאות בלבד ומכנים בהן עץ ומתברן וכשיוצה לצדקן מושך העץ ההוא והן נופלים ונקרא העץ ההוא לכתא ואינו מגיע לצדדין, ואותו האבר נמי שמוסיפין על המשאוי הוא צדדי צדדין דהוא מותר אבל הצדדין אסורין. דעוד אקשי ליה אביי לרבה הא בי בידי אדם ואחת באילן כר. ופריק רבה דתם דכפייה לאילן וסיכך על גביו שנמצא משתמש באילן עצמו. תוב אקשינן עליה מסיפיה דקתני ג' בידי אדם ואחת באילן כשרה ועולין לה ביו"ט, ואי כפייה לאילן וסיכך ע"ג אמאי עולין לה ביו"ט. ופריק ליה התם (ופרסיכאנא) דנגרוא ופרסיכנא). פי' (גיהא) [נוגא] ופרסיכנא, תרתם מאבקא. ועלה דייקינן זה הכלל כל שינטל האילן ויכולה לעמוד עולין לה ביו"ט. לימא מתנאי אין עולין לה ביו"ט כו', סברי לה כגון דתק באילן ונתן הנסרין שהן הסכך באותה החקיקה והן הצדדין. זה אוסר להשתמש בצדדין וזה מתיר. אכר אביי כולי עלמא צדדין אסורין והכא בצדדי צדדין פליגי, פי' כגון דתק באילן ונתן באותה החקיקה עץ חזק כמין קורה ושם ראשי הנסרים שהן הסכך על אותו העץ הנתון כמין קורה, שנמצא העץ ההוא צדדי האילן והנסרים הנתונין על גביו צדדי צדדין. רבא אכר צדדין וצדדי צדדין דינם אחד. האוסר בצדדין גם בצדדי צדדין והמתיר צדדי צדדין גם בצדדין מתיר. ובא רב משרשיא לאותבי (לרבה) [ולרבא] דאמר המתיר בצדדי צדדין מתיר גם בצדדין. הא דתניא נעץ

ז) עין ערוך ערך אנדיר. ח) הסדר מספסס זה משוים, ותיקן שפיר גמ' מתיר והסמיך כרך נ ריש.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com